

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий Інститут підприємництва та перспективних технологій
Кафедра фінансів, обліку і аналізу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМК спеціальностей галузі знань

07 «Управління та адміністрування»

(Печатка)

Олексюк Г.В.

Протокол від «27» вересня 2021р. № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБ1.2. «Оцінювання вартості майна»

другий (магістерський) рівень вищої освіти

вид дисципліни за вибором

мова викладання українська

освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

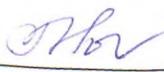
галузь знань 07 Управління та адміністрування

Львів – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Оцінювання вартості майна**» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

Розробники (викладачі):

професор кафедри ФОА, к.е.н., проф.

 Лапішко М.Л.

Гарант освітньої програми:

професор кафедри ФОА, к.е.н., проф.

 Лапішко М.Л.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри фінансів, обліку і аналізу.

Протокол від «27» вересня 2021 року № 1

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів/год	150/5	150
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:		
• лекційні заняття, год	15	2
• семінарські заняття, год.	-	
• практичні заняття, год.	30	4
• лабораторні заняття, год	-	
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:		
• контрольні роботи, к-сть/год.	105 4/48	144 4/48
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год	-	
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	1/15	1/15
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	23/42	3/81
Екзамен	1/2	1/2

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі: денної форми навчання – 30 %, заочної форми навчання – 4%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни та результати навчання

Мета вивчення дисципліни – оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними основами теорії оцінки та практичними прийомами і методами оцінювання вартості майна для використання знань та вмінь при оцінюванні фінансових активів суб'єктів господарювання, передачі їх в оренду, підготовці до продажу, для страхування, при використанні майна в якості застави в процесі банківського кредитування.

2.2. Завдання навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти компетентностей:

загальних:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність формулювати нові гіпотези та наукові задачі, вибирати належні напрями і відповідні методи оцінювання для вирішення проблем з урахуванням наявних ресурсів.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми пов'язані із оцінюванням заставного майна.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення, щодо оцінювання майна.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Формування навиків соціальної відповідальності професійної діяльності та етичних зобов'язань з точки зору професійної етики. Здатність дотримання морально-етичних принципів професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи і страхування, просторового розвитку, ринку нерухомого майна.

Фахових (спеціальних):

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій теорії оцінки для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

- СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрутування управлінських рішень у сфері оцінювання майна.
- СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК6. Здатність застосовувати міжdisciplinarni pіходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювання майна.
- СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері оцінювання майна.
- СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, зокрема моніторингу заставного майна.
- СК10. Здатність до аналізу та оцінки соціально-економічних явищ і процесів та використання вітчизняного законодавства у сфері фінансової діяльності та місцевого самоврядування.
- СКС-1-2. Здатність розробляти стратегії поведінки економічних агентів на фінансових ринках та використовувати управлінські навички для кадрового забезпечення їх реалізації.
- СКС-1-3. Здатність застосовувати принципи та методи оцінювання майна в процесі аналізу звітів про незалежну експертну оцінку рухомого і нерухомого заставного майна.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **знання та вміння**:

знати: Закони України, Національні та Міжнародні стандарти оцінки, інші нормативно – правові документи з питань оцінювання майна; принципи оцінки майна; класифікацію об'єктів нерухомості та рухомого майна; процедуру ідентифікації об'єкта оцінки; суть методичних підходів до оцінки майна: витратного, доходного, порівняльного; методи проведення оцінки нерухомості в цілях застави чи страхування; особливості іпотечного кредитування, процедуру оцінювання застави в цілях іпотечного кредитування; організацію роботи банку із заставним майном.

уміти: користуватись основними статистичними, економіко-математичними методами збору, обробки та аналізу статистичної інформації про майновий об'єкт для проведення його експертної оцінки; проводити ідентифікацію об'єктів оцінки; оцінювати рухоме майно з використанням методів оцінювання; проводити порівняльний аналіз ринку нерухомості з метою визначення ринкової вартості нерухомого майна; здійснювати оцінку фінансових активів трьома підходами - витратний, порівняльним, доходним; оформляти звіт про незалежну оцінку майна; проводити моніторинг вартості заставного майна банку; використовувати комп'ютерні програмні продукти, які застосовуються при визначені вартісної оцінки;

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПР02 Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, оціночної діяльності.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Екзаменаційний контроль: ✓ Тестування; ✓ Письмове опитування.
ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію,	Лекції, семінарські, практичні заняття: економіко-статистичний метод; репродуктивний метод, метод евристичний, метод дедукції; метод	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування;

необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері оціночної діяльності.	індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; економіко-статистичний метод	☒ робіт ☒ Екзаменаційний контроль: ☒ Розв'язування задач	Виконання та захист практичних робіт Захист індивідуального завдання; Екзаменаційний контроль: Розв'язування задач
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері оціночної діяльності.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод	Pоточний контроль: - Тестування; - Усне вибіркове опитування; ☒ Оцінка активності; - Виступи на семінарі; ☒ Колективне вирішення проблемних завдань Екзаменаційний контроль: ☒ Тестування; ☒ Письмове опитування;	Pоточний контроль: - Тестування; - Усне вибіркове опитування; ☒ Оцінка активності; - Виступи на семінарі; ☒ Колективне вирішення проблемних завдань Екзаменаційний контроль: ☒ Тестування; ☒ Письмове опитування;
ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Pоточний контроль: - Усне вибіркове опитування; - Виконання та захист практичних робіт - Захист індивідуального завдання; Екзаменаційний контроль: ☒ Тестування ☒ Розв'язування задач	Pоточний контроль: - Усне вибіркове опитування; - Виконання та захист практичних робіт - Захист індивідуального завдання; Екзаменаційний контроль: ☒ Тестування ☒ Розв'язування задач
ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; економіко-статистичний метод	Pоточний контроль: - Усне фронтальне опитування; - Усне вибіркове опитування; - Виконання та захист практичних робіт - Захист індивідуального завдання; Екзаменаційний контроль: ☒ Розв'язування задач	Pоточний контроль: - Усне фронтальне опитування; - Усне вибіркове опитування; - Виконання та захист практичних робіт - Захист індивідуального завдання; Екзаменаційний контроль: ☒ Тестування ☒ Розв'язування задач ☒ Письмове опитування;
ПР20. Здійснювати управління капіталом, земельними ресурсами, вартістю об'єктів власності територіальної громади, користуватися офіційним порталом публічних коштів e-data.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; економіко-статистичний метод	Pоточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Усне вибіркове опитування; - Виконання та захист практичних робіт - Захист індивідуального завдання; Екзаменаційний контроль: ☒ Тестування ☒ Розв'язування задач ☒ Письмове опитування;	Pоточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Усне вибіркове опитування; - Виконання та захист практичних робіт - Захист індивідуального завдання; Екзаменаційний контроль: ☒ Тестування ☒ Розв'язування задач ☒ Письмове опитування;

2.4. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	Фінансовий менеджмент	Територіальна просторова економіка
2	Податковий та бюджетний менеджмент	Банківський менеджмент
3	Страховий менеджмент	Проектне фінансування
4	Ринок фінансових послуг	Маркетинг фінансових послуг

3. Анотація дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Оцінювання вартості майна» є теоретичні та практичні засади організації та проведення оцінювання вартості майна для цілей продажу, оренди, страхування, застави.

На основі нормативно-правової бази оціночної діяльності розкрито суть та зміст прийомів і методів організації та проведення процедури оцінювання майна і складання звітів за її результатами шляхом систематизування та застосування економіко-статистичних методів обробки, узагальнення та аналізу інформації про ринок рухомого та нерухомого майна, формулювання узагальнень і висновків про вартість об'єктів оцінки.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1.Лекційні заняття

№	Назви тем	К-ть годин	
		ДФН	ЗФН
	ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ ОЦІНКИ МАЙНА. КЛАСИФІКАЦІЯ ТИПІВ МАЙНА	6	6
	Лекція 1. Сутність оціночної діяльності та її нормативно-правове регулювання. Національні стандарти оцінки майна. Класифікація типів майна	2	
	1. Сутність оціночної діяльності та базові поняття, що використовуються при оцінці майна. 2. Законодавче регулювання оціночної діяльності (МСО та НСО). 3. Професійна оціночна діяльність: форми, суб'єкти та об'єкти. 4. Кваліфікаційні та професійні вимоги до суб'єктів оціночної діяльності, їх права та обов'язки. 5. Класифікація типів майна. Види прав на майно. Заставне майно. 6. Суть методичних підходів оцінювання майна.		
	Література: 1.4; 1.10; 1.11.; 3.1; 3.18; 3.19;		
	ТЕМА 2. ПОНЯТТЯ ВАРТОСТІ В ТЕОРІЇ ОЦІНКИ	6	6
	Лекція 2. Поняття вартості в теорії оцінки.	2	
	1. Поняття корисності, ціни, витрат, вартості, собівартості об'єкта оцінки. 2. Економічний зміст поняття вартості, ринкова вартість, основні неринкові види вартості. 3. Принципи оцінювання майна. 4. Особливості оцінювання майна в умовах економічної нестабільності 5. Вплив фактора часу на зміну вартості. Шість функцій складного відсотка. 6. Використання таблиць складних відсотків для оцінювання вартості.		
	Література: 1.4; 2.1.; 2.2.; 3.18;		
	ТЕМА 3. ВИТРАТНИЙ ПІДХІД. ОЦІНКА РУХОМОГО МАЙНА.		
	Лекція 3. Визначення вартості рухомого майна витратним підходом		
	1. Інформація про об'єкт оцінки. Юридична ідентифікація прав власності на об'єкт . 2. Види вартості, які використовуються у витратному підході до оцінки майна. 3. Види зносу та методи його визначення. 4. Особливості оцінки машин та обладнання . 5. Методи витратного підходу до оцінки майна. 6. Оцінки земельної ділянки витратним підходом.	2	

	<p>Література:1.1.; 1.2.; 2.1; 2.2.; 2.6.; 3.19.;</p> <p>ТЕМА 4. ОЦІНЮВАННЯ НЕРУХОМОСТІ. ПОРІВНЯЛЬНИЙ ПІДХІД</p> <p>Лекція 4. Оцінювання нерухомості порівняльним підходом</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття нерухомого майна та його класифікація. 2. Аналіз ринку нерухомого майна. (CPC) 3. Характеристика об'єктів нерухомості, які використовуються як об'єкти застави. 4. Ідентифікація прав власності на об'єкти оцінки. Документи, що встановлюють право на нерухомість 5. Класифікація методичних підходів та методів оцінки земельних ділянок. 6. Процедура оцінки нерухомого майна порівняльним підходом. <p>Література:1.1.; 1.4; 1.5.; 1.6.; 1.10; 3.2.; 3.16.; 3.17; 3.19;</p> <p>Лекція 5. Іпотека, як предмет застави, в іпотечному кредитуванні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна природа іпотеки як форми кредитних відносин в ринковій економіці. 2. Сутність та особливості іпотечного кредиту. 3. Нормативно-правове регулювання іпотечного кредитування. 4. Оцінка нерухомості для іпотечного кредитування. 5. Економічні нормативи іпотечного кредитування. 6. Проблеми та перспективи іпотечного кредитування в Україні (CPC). <p>Література:1.3; 1.9; 1.10; 3.7; 3.12;</p> <p>ТЕМА 5. ДОХІДНИЙ ПІДХІД.</p> <p>Лекція 6. Використання дохідного підходу в оцінці нерухомості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст дохідного підходу. 2. Методи дохідного підходу. 3. Визначення ставки дисконту та ставки капіталізації.. 4. Методи оцінки об'єктів нерухомості при іпотечному кредитуванні <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Метод валової ренти 4.2. Метод прямої капіталізації 4.3. Метод відшкодування інвестованого капіталу 5. Послідовність оціночних процедур в межах дохідного підходу згідно з НСО. (CPC) 6. Оцінка комерційної нерухомості дохідним підходом (CPC). <p>Література: 1.4; 1.6.; 1.8.; 1.10; 1.11.; 3.16; 3.17;</p> <p>ТЕМА 6. ОЦІНЮВАННЯ ДІЮЧИХ ПІДПРИЄМСТВ (БІЗНЕСУ) ТА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ.</p> <p>Лекція 7 . Оцінювання бізнесу та нематеріальних активів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття оцінки бізнесу. Особливості бізнесу як об'єкта оцінки. 2. Методи оцінювання вартості бізнесу. 3. Сутнісна характеристика нематеріальних активів.(CPC) 4. Особливості оцінки нематеріальних активів. 5 . Методи оцінки нематеріальних активів. 6. Оцінка цінних паперів.(CPC) <p>Література: 1.4.; 1.6.; 1.8.; 1.10; 3.15; 3.20; 3.21;</p>	2
		2
		3

	Всього	15	2

4.2.Практичні (семінарські) заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Заняття №1 Семінарське заняття 1. Національні та міжнародні стандарти оцінки. <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні методологічні засади теорії оцінки викладені у міжнародних стандарти оцінки. 2. Національні стандарти оцінки: <ol style="list-style-type: none"> 2.1.Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» 2.2.Національний стандарт №2 «Оцінка нерухомого майна». 3. Етапи процесу оцінювання майна. 4. Структура звіту експертної оцінки майна. 	2	
2.	Заняття 2 Семінарське заняття 2. Особливості оціночної діяльності. <ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до оцінки майна та оціночної діяльності відповідно до Закону України “Про оцінку майна, майнових прав і професійну оціночну діяльність в Україні”. 2. Професійна оціночна діяльність: форми, суб'єкти та об'єкти. (СРС) 3. Кваліфікаційні та професійні вимоги до суб'єктів оціночної діяльності, їх права та обов'язки . 4. Організація роботи відділу банку по роботі із заставою. 	2	
3.	Заняття №3 Практичні заняття №1: Поняття вартості в теорії оцінки <ol style="list-style-type: none"> 1. Опитування студентів за матеріалами лекцій: <ol style="list-style-type: none"> 1.1.Поняття корисності, ціни, витрат, вартості, собівартості об'єкта оцінки. 1.2. Економічний зміст поняття вартості, ринкова вартість, основні неринкові види вартості. 1.3. Принципи оцінювання майна. 1.4. Особливості оцінювання майна в умовах економічної нестабільності 2. Застосування видів вартості в оціночній практиці. 3. Юридична ідентифікація прав власності на об'єкт. 	2	
4	Заняття №4 Практичні заняття №2: Вплив фактора часу на зміну вартості майна. <ol style="list-style-type: none"> 1. Фронтальне опитування основних понять теорії вартості в часі: нарощення, дисконтування платежів, оцінювання потоків платежів. 2. Опитування (тестування) теоретичного матеріалу студентів із знання сутності шести функцій грошової одиниці, видів вартості, які використовуються в теорії оцінки та принципів оцінки майна. 3. Розв'язування задач на використання шести функцій грошової одиниці при оцінюванні майна. 4. Самостійна аудиторна робота. 	2	
5	Заняття №5 Практичні заняття № 3:Сутність витратного підходу. Визначення зносу. <ol style="list-style-type: none"> 1. Опитування (тестування) теоретичного матеріалу студентів з наступних питань: <ol style="list-style-type: none"> 1.1.Суть витратного підходу до оцінки майна. 1.2. Неринкові види вартості та їх знаходження. 	2	2

	<p>1.3. Види зносу та методи їх визначення.</p> <p>1.4. Методики визначення накопиченого зносу.</p> <p>1.5. Залишковий строк економічного життя і методи його визначення</p> <p>2. Розв'язування задач на визначення рівня зносу.</p> <p>3. Самостійна аудиторна робота.</p>		
6	<p>Заняття 6</p> <p>Практичні заняття № 4: Визначення вартості рухомого майна за допомогою витратного підходу</p> <p>1. Використання витратного підходу до оцінювання вартості рухомого майна</p> <p>2. Визначення вартості відтворення. Залишкової вартості відтворення.</p> <p>3. Визначення вартості заміщення. Залишкової вартості заміщення.</p> <p>4. Оцінки земельної ділянки витратним підходом.</p>	2	
7.	<p>Заняття 7</p> <p>Практичні заняття № 5: Суть порівняльного підходу та його практичне застосування.</p> <p>1. Опитування (тестування) теоретичного матеріалу студентів з наступних питань:</p> <p>1.1. Суть порівняльного підходу до оцінки майна.</p> <p>1.2. Методи порівняльного підходу до оцінки рухомого майна.</p> <p>1.3. Сутність поправок та їх класифікація (процентні та вартісні поправки).</p> <p>1.4. Методи розрахунку і внесення поправок (парних продаж, експертні та статистичні).</p>	2	
8	<p>Заняття 8</p> <p>Практичні заняття №-6: Оцінювання вартості нерухомого майна за допомогою методів порівняльного підходу</p> <p>1. Розв'язування задач на визначення вартості нерухомого майна порівняльним підходом з урахуванням поправок.(житлової, комерційної нерухомості, ринкових фінансових активів - автотранспорту)</p> <p>2. Підготовка завдань та роз'яснення методики виконання індивідуального завдання.</p> <p>3. Самостійна аудиторна робота</p>	2	
9	<p>Заняття 9</p> <p>Семінарське заняття 3. Стан і перспективи іпотечного кредитування в Україні</p> <p>1. Економічна природа іпотеки, як форма кредитних відносин в ринковій економіці.</p> <p>2. Особливості іпотечних кредитів. Економічні нормативи іпотечного кредиту.</p> <p>3. Процедура оформлення застави при видачі іпотечного кредиту.</p> <p>4. Державні іпотечні програми: "Доступне житло", "Молодіжне іпотечне кредитування", "Доступна іпотека 7%" .</p>	2	
10.	<p>Заняття 10</p> <p>Практичні заняття № 7: Сутність дохідного підходу та його методи.</p> <p>1. Опитування (тестування) теоретичного матеріалу студентів з наступних питань:</p> <p>1.1. Суть дохідного підходу до оцінки майна.</p> <p>1.2. Поняття прямої та непрямої капіталізації.</p> <p>1.3. Методи оцінки об'єктів нерухомості при іпотечному кредитуванні.</p> <p>2. Розв'язування задач на визначення розміру кредиту на основі обчислення вартості застави.</p>	2	2
11	<p>Заняття 11</p> <p>Практичні заняття №8: Оцінювання вартості майна за допомогою дохідного підходу</p> <p>1. Розв'язування задач на визначення вартості нерухомого майна дохідним підходом.</p> <p>2. Розв'язування задач на визначення вартості комерційної нерухомості дохідним підходом.</p> <p>3. Пояснення вимог до виконання індивідуального завдання з використанням дохідного підходу.</p> <p>4. Самостійна аудиторна робота.</p>	2	

12.	Заняття 12 Практичне заняття № 9: Методи оцінювання земельних ділянок <ol style="list-style-type: none"> 1. Опитування (тестування) теоретичного матеріалу студентів з наступних питань: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Загальні положення та принципи експертної оцінки землі. 1.2. Визначення варіantu найефективнішого використання земельної ділянки. 2. Розв'язування задач на визначення вартості земельних ділянок порівняльним підходом. 	2	
13	Заняття 13 Практичне заняття № 10: Застосування методів до оцінки земельних ділянок <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування методів оцінки земельних ділянок на основі методик нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та земель несільськогосподарського призначення. 2. Розв'язування задач на визначення вартості земельних ділянок дохідним, та витратним підходами. 3. Самостійна робота 	2	
14.	Заняття 14 Практичні заняття № 11: Оцінювання бізнесу (цілісних майнових комплексів) <ol style="list-style-type: none"> 1. Усне фронтальне опитування : Особливості бізнесу як об'єкта оцінки, особливості оцінювання бізнесу. 2. Застосування методів оцінювання вартості бізнесу на прикладах. 3. Розв'язування задач. 	2	
15	Заняття 15 Практичні заняття № 12: Оцінювання нематеріальних активів <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть нематеріальних активів. 2. Особливості оцінки нематеріальних активів. 3. Застосування методів оцінки нематеріальних активів банку. 4. Оцінювання цінних паперів. 	2	
	Всього	30	4

4.3. Самостійна робота

Найменування робіт	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, тестування. Індивідуальна робота в умовах дистанційного навчання.	10	20
Робота з лекційним матеріалом <ul style="list-style-type: none"> - Робота над практичними завданнями - Підготовка індивідуального завдання - Підготовка до підсумкового контролю 	15 48 18 14	44 48 18 14
Усього годин	105	144

5. Опис методів оцінювання результатів навчання

Методи контролю знань та умінь здобувача при вивчені дисципліни включають:

1. **Поточний контроль роботи здобувача:**
 - ✓ Тестове опитування;
 - ✓ Усне опитування на практичних заняттях ;
 - ✓ Розв'язування задач з використанням витратного, порівняльного, дохідного методичних підходів оцінювання майна та оформлення розв'язків у вигляді самостійних робіт;
 - ✓ Виконання індивідуального завдання(за варіантом) та його захист;

2. Підсумковий контроль: Складання екзамену (письмової та усної компонент)

Письмова компонента:

- ✓ Завдання 1-го рівня – тести;
- ✓ Завдання 2-го рівня – розкрити зміст поняття, дати визначення;
- ✓ Завдання 3-го рівня – розв’язати задачі;

Робота в умовах дистанційного навчання

- ✓ Дистанційне навчання може передбачатися як для окремих видів навчальної роботи, наприклад, лекції, та/або практичні, та/ чи лабораторні заняття, так і у зв’язку з карантинними заходами.
- ✓ Дистанційна робота на кафедрі фінансів, обліку та аналізу ППТ проводиться на платформах MS Teams .
- ✓ При дистанційній роботі (у тому числі за умов карантину) передбачається співбесіда зі студентами під час проведення відео конференцій на лекційних та практичних заняттях.. Письмові роботи пересилаються до ВНС, або на електронну пошту викладача в домені @lpnu.ua. Дистанційні заняття проводяться на платформах MS Teams .

6. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Поточний контроль(ПК)	Екзаменаційний контроль			Разом за дисципліну
	Форми поточного контролю	Макс балів (ПК)	Письмова компонента	
Тестування за темами 7*1бал = 7 балів	7	45	10	45+55=100
Виконання практичних завдань 4*4 бал = 16 балів	16			
Доповіді на семінарських заняттях, усне опитування	2			
Виконання індивідуального завдання	15			
Захист індивідуального завдання	5			
Разом за ПК	45	45	10	100

Порядок та критерії виставляння балів та оцінок:

В процесі навчання здобувач повинен продемонструвати активну навчальну діяльність протягом семестру і за результатами **поточного контролю** набрати від **26 до 45** балів.

До **обов’язкових видів робіт** поточного контролю входять:

1. **Тестування** у ВНС з 7 тем навчальної дисципліни, які оцінюються максимум в 1 бал: $7*1 = 7$ балів;
2. **Виконання практичних робіт** з розміщенням у ВНС, які складаються з 2-3х задач і оцінюються відповідно до правильних розрахунків від 0 до 4 балів кожна робота: $4*4 = 16$ балів. Максимальний бал отримують здобувачі, які вірно розв’язали усі задачі. За допущені помилки в розрахунках віднімаються від 1 до 3 балів.
3. **Виконання індивідуального завдання** за окремим варіантом, яке є повноцінним звітом з незалежної оцінки майна, містить усі компоненти звіту та розрахунки розміру застави для видачі банківського кредиту. Індивідуальне завдання оцінюється в 20 балів, з яких 15 балів за зміст і оформлення завдання і максимально 5 балів за захист.

Крім того здобувач може отримати бали за активність на заняттях (Усне, фронтальне опитування), доповіді на семінарських заняттях максимально 1-2 бали..

Окремо додатковими балами (від 5 до 10 балів) заоочується здобувач до науково-пошукової роботи – участь в конкурсах науково-пошукових робіт, публікації наукових тез і статей.

Студент, який вчасно (до початку екзаменаційної сесії) не виконав усі 3 обов'язкові види робіт або не набрав 26 балів з поточного контролю, не допускається до екзамену.

На **екзамені** здобувач може отримати максимум **55 балів**. Екзамен складається з письмової та усної компонент. Письмова компонента - екзаменаційний біллет, який складається із завдань трьох рівнів, що оцінюються за окремою шкалою:

Рівень 1 – тести 10 тестів*1 бал = 10 балів;

Рівень 2 – Дати визначення та розкрити суть та зміст явища 2 завдання*10 балів =20 балів;

Рівень 3 – Розв’язати задачу – 15 балів

Під час усного спілкування з викладачем здобувач може отримати від 0 до 10 балів за відповідь на запитання екзаменатора.

7. Навчально – методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни;
 2. Конспекти лекцій та їх презентації з дисципліни;
 3. Тестові завдання за кожною темою;
 4. Таблиці складних відсотків;
 5. Електронні навчальні посібники;
 6. Плани семінарських занять;
 7. Питання до екзамену, екзаменаційні білети;
 8. Методичні рекомендації до практичних занять;
 9. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання.
- 10. Методична праця :-** електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни «Оцінювання вартості майна» для студентів другого(магістерського) рівня вищої освіти Інституту підприємництва та перспективних технологій спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» // М.Л. Лапішко, Х.П. Данилків, О.Б. Садура// - Національний університет «Львівська політехніка», кафедра фінансів, обліку і аналізу 2021. – ____ с. – Сертифікат № _____ від ____ . ____ . 21 р., розміщений у ВНС.

4. Рекомендована література БАЗОВА

- 1.1 Воронін В.О., Лянце Е.В., Мамчин М.М. "Аналітика ринку нерухомості: методологія та принципи сучасної оцінки": Монографія. – Львів: видавництво "Магнолія" -Львів, 2014. –с.304
- 1.2 Гохберг І.І., Оцінка машин і обладнання: Навчальний посібник. –Київ: 2014. -350с.
- 1.3 Драпіковський О. І.Оцінка нерухомості : навч. посіб. / О. І. Драпіковський, І. Б. Іванова, Ю. В. Крумеліс. – Київ : [Тов. СІК ГРУП Україна], 2015. – 424 с.
- 1.4 Драпіковський О.І., І. Б. Іванова, Н. О. Терещенко. Методи і моделі оцінювання нерухомого майна : навч. посіб. / – Київ : Віпол, 2016. – 512 с.
- 1.5 Калінеску Т. В., Романовська Ю. А., Кирилов О. Д. Оцінювання майна. Навч. посіб. – К.: Центр учебової літератури, 2017. – 312 с.
- 1.6 Євтух О.О. Оцінка нерухомості при іпотеці: монографія. – Луцьк РВВ «Вежа». Волинський державний університет ім.. Лесі Українки, 2006 р. – 272с.
- 1.7 .Кухарская. О. Б., Подлипская А.А.Чиркин, А.Н. Оценка прав на объекты интеллектуальной собственности. Метод освобождения от роялти "Арт Економі", Київ-2015 – 208 с.
- 1.8 . Оцінка бізнесу та нерухомості: навч. пос. / за заг. ред. проф. В.Р. Кучеренко; уклад.: Я.П. Квач, Н.В. Сментина, В.О. Улибіна, А.В. Андрейченко. – 2-ге видання. – Одеса: Асторопринт, 2013. – 235 с.
- 1.9 Пазинич В.І. Оцінка об'єктів нерухомості / В. І. Пазинич, Л. А.Свистун. - Київ: Центр учебової літератури, 2017. - 434 с.
- 1.10.Перович Л.М.Оцінка нерухомості: навч. Посібник/ Л.М.Перович, Ю.П. Губар – 2-ге вид. перероблене і доповнене.- Львів Видавництво Львівської політехніки.- 2016.-300с.

- 1.11. Пузенко С.А. Основы теории оценки. Порядок проведения независимой оценки в Украине. –учебник – К:ФАДА, ЛТД, 2007.- 192с.

ДОПОМОЖНА

- 2.1 Єлейко Я.І., Кандибка О.М., Лапішко М.Л., Смовженко Т.С.Основи фінансового аналізу – Львів: ЛБІ НБУ, 2000, - с.141
- 2.2 Сениць П.М., Ричаківська В.І., Лапішко М.Л., Снігурська Л.П. Оцінювання фінансових інструментів банку за МСФЗ. Навч. посібник. – Л.: ЛІБС УБС НБУ (м. Київ), 2009. – 500 с.
- 2.3 Круш П.В., Клименко О.В. Економіка (розрахунки фінансово – інвестиційних операцій в Excel): Навч. посібник. – К.: центр навчальної літератури, 2006.- 264 с.
- 2.4 Лапішко М.Л. Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів.-- Львів: Світ, 1995. – 328 с.
- 2.5 Лапішко М. Л. Обґрунтування економічних передумов формування трендів змін ставки капіталізації / Ю. В. Поздняков, М. Л. Лапішко // Вісник Університету банківської справи : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – № 1 (31). – С. 88–92.
- 2.6 Лапішко М. Л. Обґрунтування економічних передумов формування трендів змін ставки капіталізації / Ю. В. Поздняков, М. Л. Лапішко // Вісник Університету банківської справи : зб. наук. пр. – Київ, 2018. – № 1 (31). – С. 88–92.
- 2.7 Лапішко М. Л. Вплив видів зносу товарного знака на зміну його вартості [Електронний ресурс] / Поздняков Ю. В., Лапішко М. Л. //Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018.- №6(17). ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури - режим доступу до журналу: <http://www.easterneurope ebm.in.ua/17-2018-ukr yandsociety. in.ua>– С.72 8–735.
- 2.8 Лапішко М. Л. Узгодження колізії нормативних вимог до визначення вартості товарного знака / Поздняков Ю. В., Лапішко М. Л./ Збірник наукових праць «Економічний аналіз.» - 2018р. том 28 №4, 295с., с. 43-49
- 2.9.Лапішко М. Л. Динаміка зміни вартості нерухомості у між експлуатаційні періоди як джерело виникнення від'ємного поперіодного зносу майна (англійською мовою)// Поздняков Ю.В., Лапішко М. Л// Європейська економіка,-ТНЕУ-2020
- 2.10.Лапішко М.Л., Поздняков Ю.В. Монографія «Проблеми правового, фінансового та економічного забезпечення розвитку національної економіки»: - Розділ 2 «**Підставові методичні засади розрахункового встановлення характеристик невизначеності результату оцінки вартості активів за порівняльним підходом**» /монографія /за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. – Дніпро: Пороги, 2021. – 384 с.
- 2.11.VS 2017. International Valuation Standards 2017. General Standards. IVS 103. Reporting. International Valuation
- 2.12.Standards Council, 2017. URL: <http://www.cas.org.cn/docs/2017-01/20170120142445588690.pdf/> (дата звернення:11. 05. 2018 р.).
- 2.13. EVS 2016. European Valuation Standards 2016. Eighth edition. The European Group of Valuers' Associations(TEGoVA). URL: www.tegova.org. (дата звернення: 11. 05. 2018 р.).

НОРМАТИВНА БАЗА

- 3.1 Закон України “Про оцінку майна, майнових прав і професійну оціночну діяльність в Україні” № 2658-III від 12.07.2001г.
- 3.2 Земельний кодекс України №2768-14 від 25.10.2001р.
- 3.3 Цивільний кодекс України №435-15 від16.01.2003р.
- 3.4 Господарський кодекс України №436 -15 від 16.01 2003 р.
- 3.5 Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI.
- 3.6 Закон України “Про оцінку земель”. м. Київ 11 грудня 2003 року № 1378–IV.
- 3.7 Закон України “Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва” № 1953-III від 14.09. 2000 р.
- 3.8 Закон України “Про іпотеку” №898-4 від 5.06.2003 р..

- 3.9 Закон України "Про оренду державного та комунального майна" № 2269-ХII від 10.04.1992 р.
- 3.10 Закон України "Про приватизацію державного майна" № 2163-12 від 04.03.1992 р.
- 3.11 Закон України "Про Державний земельний кадастр" № 3613-6 від 7.07.2011 р.
- 3.12 Закон України «Про державну програму приватизації» від 18 травня 2000 р. N 1723-III
- 3.13 Закон України "Про заставу" № 2654-III від 02.10.1992 р.
- 3.14 Закон України "Про виконавче провадження" № 606-XIV від 21.04.1999 р.
- 3.15 Закон України "Про страхування" № 85/96-ВР від 07.03.1996 р.
- 3.16 Закон України "Про цінні папери і фондовий ринок" № 3480-IV від 23.02.2006 р.
- 3.17 Міжнародні стандарти оцінки(2019р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.vipo.biz.ua/tu/mezhdunarodnye-standarty-oczenki.html>
- 3.18 Наказ Мінаграрної політики та продовольства № 508 від 22.08.2013 р. «Про затвердження Порядку нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель у межах населених пунктів)
- 3.19 Національний стандарт № 1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав". затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. N 1440
- 3.20 Національний стандарт № 2 "Оцінка нерухомого майна". затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. N 1442
- 3.21 Національний стандарт № 3 "Оцінка цілісних майнових комплексів", затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 р. N 1655
- 3.22 Національний стандарт № 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності" затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185
- 3.23 Методика оцінки вартості майна. Затверджено постановою КМУ від 10.12.2003 р. № 1891.
- 3.24 Методика експертної грошової оцінки земельних ділянок. Затверджено постановою КМУ від 11.10.2002 р. № 1531.
- 3.25 Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів Затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 25.11.2016 № 489. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.12.2016 р. за № 1647/29777.
- 3.26 Постанова Кабміну № 18/15/121/11 від 27.01.2006 року «Про Порядок грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів»
- 3.27 Про Методику нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів) : постанова Кабінету міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1278 // Офіційний вісник України. - 2011. - № 97. - С. 138.

5. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 4.1. Офіційний сайт Верховної Ради України // www.rada.gov.ua
- 4.2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – www.kmu.gov.ua.
- 4.3. Офіційний сайт Міністерства економіки України – www.me.gov.ua.
- 4.4. Офіційний сайт Фонду державного майна України// spfu.gov.ua
- 4.5. Офіційний сайт Національного банку України // www.bank.gov.ua
- 4.6. Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://land.gov.ua/usinovyny.html>, вільний. - Назва з екрана.
- 4.7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України // www.ukrstat.gov.ua
- 4.8. Офіційний Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку // www.nssmc.gov.ua
- 4.9. Офіційний сайт Міністерства фінансів України // www.minfin.gov.ua
- 4.10. Офіційний сайт Фондової біржі ПФТС // www.pfts.com

6. Політика щодо академічної добросередності

Політика щодо академічної добросередності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної добросередності з урахуванням норм «Положення про

академічну добродетель у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджено вченого ради університету від 20.06.2017р., протокол №35).

7. УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з інвалідністю на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу студентів з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклузії та інклюзивної освіти.

Звертатися за адресою:
 вул. Карпінського, 2/4, I-й н.к., кімн. 112
 E-mail: nolimits@lpnu.ua
 Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

8. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1			
2			
3			
.			
4			